

© Condor, 2018

Tekst: Yoeri van den Busken

Vormgeving omslag en binnenwerk: Ingmar Vane

Deze uitgave kwam tot stand in samenwerking met Ajax en Ajax Media.

Fotografie: Erfgoed Ajax, Ajax/Louis van de Vuurst, Ajax/Gerard van Hees, Ajax/Jasper Ruhé.

Beeldredactie: Moments Media

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch databestand of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

www.uitgeverijcondor.nl

www.ajax.nl

ISBN 978 94 9289 9101

NUR 229

Inhoud

6	AJAX is de allerbeste	
8	Het begin van een voetbalclub	
10	Supersterren #1: Johan Cruijff	
14	Van weiland tot ArenA	
16	De Johan Cruijff ArenA	
18	Heilige plek	
20	Het tenue	
22	Het gouden Ajax 1971–1973	
24	De Toekomst – talentenschool	
28	Supersterren #2: Marco van Basten	
30	Beroemde trainers	
32	Zo speelt Ajax	
34	Goalgetters	
36	Leven als een prof	
40	Supersterren #3: Dennis Bergkamp	
42	Magische goals #1	
44	Het succes van de buitenlanders	
46	Records & cijfers	
48	Het gouden Ajax 1992–1996	

50 Helden onder de lat

52 Jong Ajax & Ajax Vrouwen

54 Supersterren #4: Wesley Sneijder

56 Magische goals #2

58 Vreugde en verdriet

60 Ajax-ABC

64 Van Kaapstad tot Japan

66 De Klassieker

68 Hoe word je een Ajax-speler?

72 Legendarische wedstrijden #1

74 Ajacieden in Oranje

76 Supersterren #5: Zlatan Ibrahimović

78 Kampioenen van de toekomst

80 Clublied

82 De Mug, De Vlo en De Kameleon

84 Clubhelden van vroeger

86 Van speler tot bondscoach

88 Ajax in de maatschappij

90 Legendarische wedstrijden #2

92 De supporters

94 Dream Team

AJAX is de allerbeste

Je hebt zojuist het boek opengeslagen over de grootste en succesvolste voetbalclub die Nederland kent...

Ajax heeft van alle Nederlandse clubs veruit de meeste prijzen verzameld. Met 33 landstitels is de voorsprong op de andere clubs uit de top 3 erg groot. PSV werd 24 keer kampioen en Feyenoord 18 keer.

Onverslaanbaar

Ajax bestaat al meer dan honderd jaar, maar pas in de jaren zeventig leerde ook de rest van de wereld Ajax goed kennen. Iedereen werd fan van topvoetballers als Johan Cruyff, Ruud Krol, Wim Suurbier, Johan Neeskens, Johnny Rep en Piet Keizer.

Deze Ajacieden waren ook heel belangrijk voor het succes van het Nederlands elftal op het WK van 1974, waar de finale werd gehaald. Twintig jaar later gebeurde zoiets opnieuw, met spelers als Kluivert, Davids, Seedorf, de broers De Boer en Van der Sar. Onder leiding van Louis van Gaal was Ajax in de jaren negentig even de beste club ter wereld.

Prijzenkast

Tussen 1971 en 1973 won Ajax drie keer achter elkaar de Europa Cup voor landskampioenen (nu de Champions League). Dat lukte verder alleen Real Madrid en Bayern München. Ook is het heel zeldzaam om in één jaar vijf grote prijzen te pakken: de nationale titel, de beker, de Champions League, de Europese Super Cup én de Wereldbeker. Manchester United deed het in 1999, Barcelona in 2009 en 2015. Ajax deed het zowel in 1972.

Vandaag de dag is Ajax één van de slechts zes clubs op de wereld die de Badge of Honour op de mouw mogen dragen: dat is een eretitel die de FIFA in het leven riep om bijzondere prestaties te eren.

WIST JE DAT...

Ajax sinds de invoering van de Eredivisie in 1956 altijd op dat hoogste niveau speelt?

Ajax in het gouden jaar 1995, voor de wedstrijd tegen Bayern München (5-2).

Feest in Amsterdam na de
winst van de Europa Cup I in 1972.

Piet Keizer snelt voorbij
zijn tegenstander tijdens
Ajax' Europa Cup-
finale in 1971 tegen
Panathinaikos.

Het begin van een voetbalclub

Van de traditionele Nederlandse top-drie is Ajax de oudste club. Feyenoord werd opgericht in 1908, PSV in 1913. De geschiedenis van de Amsterdammers begon op 18 maart 1900 in een café dat Oost-Indië heette.

Floris Stempel, die de eerste voorzitter zou worden, nodigde zijn vrienden Han Dade en Carel Reeser uit. Zes jaar eerder hadden ze het ook al eens geprobeerd, maar toen konden ze geen geschikt voetbalveld vinden...

Football Club

Bij de tweede poging in 1900 lukte het dus wel. Op een stukje gras in het stadsdeel Noord konden de vrienden terecht. Ze kozen voor de naam Ajax, met de letters AFC ervoor. Dat staat voor: Amsterdamsche Football Club. Doordat de sport uit Engeland was overgewaaid, was het vroeger heel gewoon om de afkorting FC te gebruiken.

Moedigste krijger

In het begin van de vorige eeuw vonden mensen het vaak mooi om namen te gebruiken uit de Griekse mythologie. Zo kwamen namen als Achilles, Xerxes, Hercules, Heracles en Excelsior in de Nederlandse sportwereld terecht. En dus ook een club vernoemd naar Ajax, een van de moedigste krijgers van de Grieken tijdens de Trojaanse oorlog.

Het logo van 1928-1990, nog steeds geliefd bij veel fanatieke supporters.

Een wilde baard

Het hoofd van de god Ajax, met wilde baard en gevechtshelm, was uiteindelijk de inspiratiebron voor het bekende beeldmerk. In het begin was het nog een afbeelding van een voetballer in het verticaal gestreepte shirt. Het logo met de

krijger Ajax, in zwart-wit getekend, bestond van 1928 tot begin jaren negentig. Toen vond het bestuur dat er een nieuw ontwerp moest komen dat meer bij de 21ste eeuw zou passen. De tekening bleef voor een groot deel hetzelfde, maar werd in elf dunne zwarte lijnen getekend. Ook kwam de naam van de stad Amsterdam erbij te staan.

WIST JE DAT...

Ajax in de vorige eeuw geruime tijd een omni-vereniging is geweest? Je kon er bijvoorbeeld ook aan atletiek, basketbal, cricket en schaatsen doen. En de honkballers van Ajax zijn zelfs vier keer kampioen van de hoogste klasse geworden!

Een van de drie oprichters van Ajax: Floris Stempel.

Ajax in het seizoen 1913-14...
Shirts met echte knoopjes!

Supersterren #1

Johan Cruijff

Iedereen is het erover eens wie de grootste Ajacied aller tijden is: Johan Cruijff. Hij is over de hele wereld net zo beroemd als Rembrandt en Van Gogh.

Wat de Hollandse Meesters presteerden met verf en kwast, deed Johan Cruijff met zijn voeten en zijn unieke kennis van het spel. Er zijn maar heel weinig mensen die het voetbal, als speler en als coach, echt hebben veranderd. Cruijff is zo iemand.

Jopie

In de Amsterdamse volksbuurt Betondorp werd hij op 25 april 1947 geboren als Hendrik Johannes, maar zijn roepnaam was Jopie. Hij groeide op vlakbij het vroegere Ajax-stadion De Meer. De kleine Johan Cruijff blonk niet uit op school, maar op straat des te meer. Daar was hij altijd met een bal te vinden. Aangezien zijn moeder Nel in de kantine van Ajax werkte, scharrelde Johan daar graag rond. Achter het doel bekeek hij trainingen en bracht de ballen terug die over of naast werden geschoten.

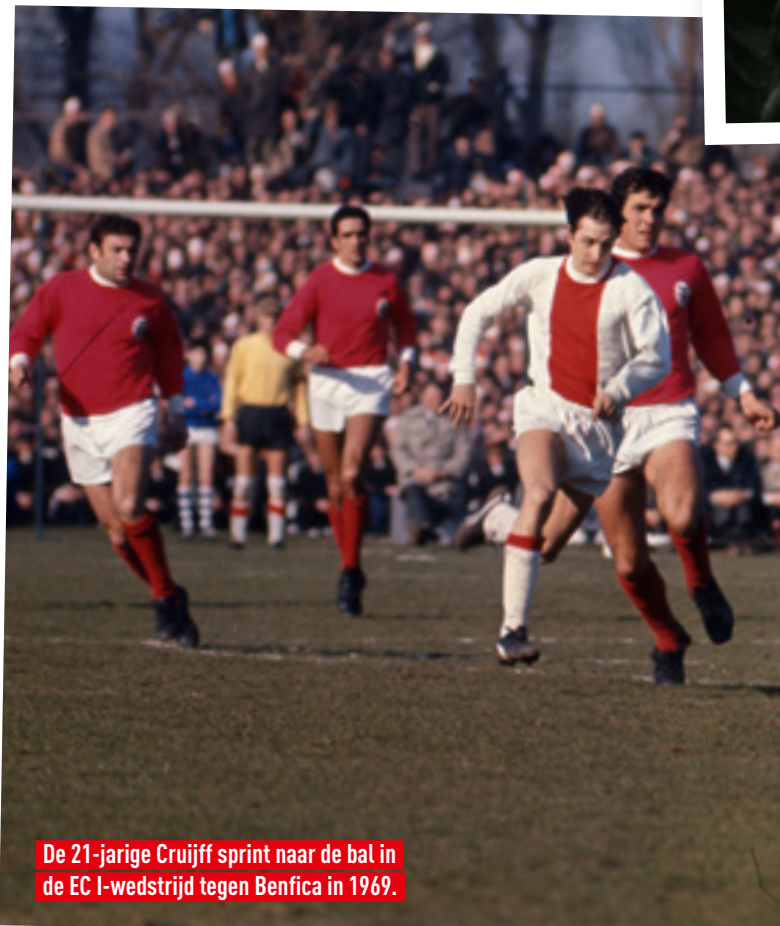
Stroomversnelling

In die tijd mocht je pas op tienjarige leeftijd lid worden. Jeugdtrainer Jany van der Veen, die aan de rand van Betondorp woonde, kende hem al en vond dat de magere maar zeer getalenteerde pingelaar geen proefwedstrijd meer hoefde te spelen. Vanaf dat moment ging alles heel snel. Johan Cruijff debuteerde al op zijn zestiende in het eerste elftal. Hoewel Ajax uit tegen GVVV met 3-1 verloor, maakte hij wel meteen een doelpunt. Helaas heeft zijn vader dat niet kunnen meemaken. Manus Cruijff, die een groentezaak runde, overleed plotseling toen Johan twaalf was...

Voetstuk

Voor Ajax was Cruijff de gids op weg naar de wereldtop, hij leidde Ajax naar drie Europacups begin jaren zeventig. In 1973 vertrok hij naar Barcelona, waar hij net zo geliefd werd als hier. Zijn invloed op het spel was zó groot dat de mensen in Catalonië vinden dat de Nederlander voor een keerpunt in hun geschiedenis heeft gezorgd.

Later zou hij als trainer Barcelona de eerste Champions League ooit bezorgen, waardoor hij helemaal op een levensgroot voetstuk kwam te staan. Ook omdat de stad Barcelona dankzij hem eindelijk de meerdere was van de machtige hoofdstad Madrid.

De 21-jarige Cruijff sprint naar de bal in de EC I-wedstrijd tegen Benfica in 1969.

1973 - Cruijff laat op Schiphol de net
gewonnen Europa Cup I zien.

Cruijff samen met een
andere wereldster,
de Braziliaan Pelé.

